

REDACCIÓ DEL POUM DE SANT FRUITÓS DE BAGES

PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

FASE PRELIMINAR

Març de 2017

1. INTRODUCCIÓ

La fase inicial del POUM implica una anàlisi del territori i de la seva població a partir de la qual l'equip redactor pot elaborar els criteris i objectius de l'Avanç del Pla.

El procés participatiu en aquesta fase ha tingut els següents objectius:

- Identificar els diferents posicionaments que puguin existir al municipi respecte la realitat urbanística actual i de futur del municipi,
- identificar voluntats de desenvolupament futur del municipi,
- identificar i preveure necessitats actuals i de futur de la població que hagin de ser tingudes en compte per l'instrument de planificació territorial.

Per assolir aquesta fita, s'han desenvolupat mecanismes de metodologia qualitativa i quantitativa per tal de copsar la percepció de la població sobre aquestes qüestions:

- Entrevistes individuals i grupals de caràcter exploratori amb representants d'entitats del teixit associatiu del municipi. S'ha entrevistat a un total de 24 persones representants de 16 entitats del municipi, del total de 71 entitats convocades.
- Fem un tomb!: Itinerari per diferents carrers del poble, visitant els principals espais de futur desenvolupament a l'entorn de nucli, per tal de identificar possibilitats d'actuació a les mateixes. Han pres part 6 persones veïnes del municipi.
- Qüestionari on line a la pàgina web municipal. Han donat resposta al qüestionari un total de 35 veïns i veïnes del municipi.

Val a dir que la utilització de mecanismes de diferents metodologies s'ha plantejat amb la intenció de complementar els resultats obtinguts i disposar d'elements que permetin reforçar, o si s'escau qüestionar, els resultats obtinguts amb uns i altres. En aquest sentit, val a dir que el valor de l'anàlisi sociològica és la identificació de discursos diversos, els quals no tenen perquè ser totalment coherents i en ocasions poden presentar aspectes contradictoris, com trobem a la realitat. En cap cas, s'ha realitzat una mostra estadísticament representativa de la població, de manera que els resultats obtinguts no poden inferir-se al conjunt de la població. Són discursos i aportacions existents en l'imaginari col·lectiu de la població, i que cal ser tinguts en compte com a indicadors de la percepció general de la població en relació a les qüestions plantejades, a mode de termòmetre social.

2. PRINCIPALS IDEES FORÇA I POSICIONAMENTS DE LA POBLACIÓ

a. CREIXEMENT URBANÍSTIC I POBLACIONAL

El discurs copsat en relació a la possibilitat de creixement poblacional i urbanístic de Sant Fruitós en el futur és més aviat conservador, donat que si bé es valora positivament el creixement, es considera que aquest ha de ser pausat i moderat. Així es constata en el resultat obtingut tant pel que fa referència a les enquestes online, com en el cas de les entrevistes exploratòries:

Resultats mecanismes qualitius (entrevistes exploratòries i Fem un tomb!)	Resultats qüestionari online
- Es copsa una predisposició positiva cap el fet que el poble pugui créixer en el futur. Creixement és sinònim de riquesa i progrés,	- Un 73,5% de les persones enquestades consideren que el nou planejament hauria de reduir la previsió de creixement poblacional del planejament vigent,

però es prefereix un creixement moderat i planificat, evitant que pugui donar peu a canvis traumàtics per a la població actual.	que està en 18.000 habitants. Tan sols un 26,5% considera que caldria mantenir aquest escenari de futur, i cap de les persones enquestades manifesta que caldria créixer per sobre d'aquesta xifra.
- El discurs majoritari en relació al creixement residencial prioritza el creixement al nucli de Sant Fruitós de Bages i no pas a les urbanitzacions, i aposta per combinar el desenvolupament de noves zones de creixement residencial amb la millora i compleció d'allò existent en el nucli, ja sigui d'espais buits o amb la rehabilitació d'habitatges buits.	- Pel que fa al creixement residencial el 58,8% de les persones que han donat resposta al qüestionari manifesten que el sòl urbà hauria de créixer en densitat, amb blocs d'habitatges. El 41,2% restant manifesta que el sòl urbà hauria de créixer en extensió, transformant espais rurals en urbans.

b. HABITATGE

Les valoracions respecte al desenvolupament de nous àmbits residencials han estat conseqüents amb aquest esperit conservador envers el creixement poblacional. De tota manera, les entrevistes han permès distingir alguns aspectes de detall respecte a la necessitat d'habitatge actual i futura.

Resultats mecanismes qualitius (entrevistes exploratòries i Fem un tomb!)	Resultats qüestionari online
<ul style="list-style-type: none"> - En cas de creació de nou habitatge, es considera que principalment s'hauria de concentrar en espais que permetin completar la trama urbana i els espais de desenvolupament ja previstos, com per exemple el sector d'en Puig o el sector Est. - Alguns participants, sobretot els que es troben en situació de formar famílies, consideren que caldria disposar d'habitatges amb espai suficient per encabir famílies (4 habitacions) que estan en procés de desenvolupament i augmentant el seu nombre de membres. - Per altra banda, es planteja la possibilitat de promoure una oferta d'habitatge i serveis que faci atractiva la possibilitat de residir al municipi a les persones que hi treballen a les empreses dels polígons d'activitat econòmica del municipi. 	<ul style="list-style-type: none"> - En relació als usos del territori, un 30,3% de les persones enquestades consideren que caldria augmentar el seu ús per a habitatges, per un 69,7% que consideren que caldria limitar-ne aquest ús. - Pel que fa a la tipologia d'habitatge de l'enquesta s'extreu que principalment s'aposta per fomentar la creació de blocs d'habitatges (58,8%), sobretot al nucli, i en menor mesura en fer habitatges unifamiliars (41,2%).

c. EQUIPAMENTS, COMERÇ I SERVEIS DE PROXIMITAT

A l'hora de parlar sobre quins equipaments serien necessaris o caldria redimensionar per al Sant Fruitós del futur, principalment es destaquen els relacionats amb salut, espais culturals, esportius i espais verds a les noves zones residencials.

Pel que fa al comerç i els serveis de proximitat, especialment en un escenari de creixement poblacional, es copsa la necessitat d'augmentar la seva oferta, principalment als nuclis poblats.

Resultats mecanismes qualitius (entrevistes exploratòries i Fem un tomb!)	Resultats qüestionari online
- A partir de la informació copsada a les	- En relació als usos del territori, de l'enquesta s'extreu

entrevistes, es considera que Sant Fruitós hauria d'augmentar l'oferta dels següents tipus d'equipaments i serveis, per cobrir les necessitats de la població, sobretot en un escenari de creixement de la població:

- Equipaments sanitaris d'atenció primària i també d'especialitats
- Equipaments culturals: espai cultural polivalent: auditori i hotel d'entitats.
- Educatius: es reclama la finalització d'equipaments incomplets i valorar la necessitat de nous equipaments educatius en cas de creixement poblacional.
- Equipaments esportius: Piscina municipal coberta, gimnàs i espais esportius a l'aire lliure adreçats al jovent per a la pràctica esportiva ocasional.
- Espais verds: Es manifesta que el creixement urbanístic de caràcter residencial hauria d'anar acompanyat del desenvolupament de noves zones verdes annexes que puguin ser aprofitades pel gaudi de tota la població.

que la major part de les persones que han donat resposta a la mateixa, prioritzarien els usos del territori a:

- Equipaments: Un 91,18% dels enquestats consideren que caldria augmentar aquest tipus d'usos al territori. Principalment els de caràcter sanitari, culturals i esportius.
- Espais culturals, oci i lleure: Un 93,75% de les persones enquestades manifesten que caldria augmentar aquest tipus d'usos.
- Petites activitats, tallers artesanals i petits comerços: Un 94,12% manifesten el seu acord amb augmentar aquest tipus d'usos.

- En general es considera que al nucli oferta comercial de tot tipus però caldria poder disposar de més varietat, de manera que seria ben rebuda una potenciació del comerç.

- El discurs copsat en relació a la situació de les urbanitzacions pel que fa a equipaments i serveis de proximitat és divers. Per una banda, es constata la manca de serveis i equipaments, sobretot en relació al nucli. En canvi, no es cospa una reivindicació dels mateixos, donat que la tipologia d'habitatge unifamiliar i aïllat dona com a resultat un estil de vida que no necessita aquests espais a l'àmbit proper. De tota manera es recull alguna demanda d'espais que facilitin i fomentin la relació (Pineda de Bages).

- Per altra banda, es valora que cal preveure els efectes del progressiu envelliment de la població resident a les urbanitzacions, on els serveis i equipaments són minsos en relació al nucli. En aquest sentit es considera que caldria promocionar la implantació de nous serveis, perquè sinó aquesta població es veurà obligada a altres llocs on disposi de serveis de proximitat de més fàcil accés.

- En un 47,06% dels casos, les persones que han donat resposta a l'enquesta on line, manifesten que l'augment de l'oferta de comerç i de serveis de proximitat seria una de les principals necessitats a cobrir, en cas que es produís un creixement poblacional en el futur.

- En relació a on caldria potenciar el comerç i els serveis en el futur, principalment es considera que caldria fer-ho en els nuclis poblats (93,94%) i no pas als polígons d'activitats fora dels nuclis (6,06%). La preferència per a fer-ho més en el nucli de Sant Fruitós (51,52% del total), no treu que també es consideri necessari potenciar el comerç i els serveis també als barris de nova creació (42,42%).

d. MOBILITAT I TRAMA URBANA

Tant els representants d'entitats entrevistades com la població enquestada, coincideixen en la importància de garantir la mobilitat de la població en un futur. En aquest sentit es considera important potenciar els modes més sostenibles (vianants i bicicleta) generant vials segregats de connexió entre el nucli i les urbanitzacions i afavorint la mobilitat dels vianants als nous espais residencials i també al nucli.

La pacificació del centre del poble, i especialment de la Carretera de Vic, també es considera com una acció positiva per millorar la qualitat de vida dels habitants.

Per altra banda, es recull la voluntat de millorar i ampliar la xarxa de transport públic que connecta el municipi amb el seu entorn.

En relació al vehicle privat, es cospa una major tendència a facilitar el seu trànsit en espais i vies alternatives a les utilitzades pels vianants, tot i que facilitant l'accés per als veïns i serveis allà on sigui necessari.

Resultats mecanismes qualitius (entrevistes exploratòries i Fem un tomb!)	Resultats qüestionari online
<p>Ús del vehicle privat Es constata que la utilització del vehicle privat és molt elevada entre la població per a qualsevol tipus de desplaçament, sobretot els de caire laboral, i especialment de les persones que viuen als barris o urbanitzacions allunyades del nucli principal.</p> <p>Es fa una valoració positiva de la connectivitat del municipi amb la resta de municipis de l'entorn.</p> <p>Es destaquen dificultats de trànsit al nucli urbà, derivades d'una trama urbana que no facilita la circulació, els problemes derivats de la carretera de Vic com a eix que divideix el nucli, i l'elevat trànsit que acull aquesta via en la trama urbana.</p> <p>En aquest àmbit es recullen un parell de propostes:</p> <ul style="list-style-type: none">- Valorar la possibilitat de connectar el municipi amb l'eix transversal des d'algun punt proper al cementiri.- Potenciar l'accés a Les Brucardes pel camp de futbol. <p>Mobilitat a peu i en bicicleta Els desplaçaments a peu es concentren en els nuclis i també als camins rurals. Es considera necessària la creació d'eixos que permetin connectar a peu i en bicicleta el nucli i les urbanitzacions.</p> <p>Carretera de Vic Els representants de les diferents entitats entenen la carretera de Vic com un eix vertebrador del municipi que al mateix temps el divideix per la meitat, el que genera problemes d'accessibilitat i connexió entre la zona antiga i la nova. Coincideixen en que es tracta d'una via que reuneix molt de trànsit de pas, tot i que consideren que generalment no s'atura al nucli. Són majoria les persones entrevistades que valoren favorablement la possibilitat de transformar la carretera de Vic en un eix pacificat amb major espai per als vianants, tot i que sense eradicar el vehicle privat. En aquest sentit es recullen parers que veurien positivament la restricció del pas de vehicles</p>	<ul style="list-style-type: none">- En un 79,4% dels casos, es manifesta que la millora d'aspectes relacionats amb la mobilitat serien accions a tenir en compte, en cas que es produís un creixement del nombre d'habitants en el futur. Entre les mateixes destaquen la millora dels accessos al poble i les urbanitzacions (47,1%) i la millora del transport públic (32,3%).- Una altra actuació de futur per a la millora de la qualitat de vida al poble, associada al creixement poblacional, ha estat la de transformar el centre del poble en una zona més amable per als vianants, desviant el trànsit cap a la perifèria (32,3%).- Una segona pregunta relacionada amb actuacions per garantir la mobilitat de la població en el futur, indica preferència per actuar sobre la millora de la xarxa de transport públic amb els municipis de l'entorn, i la creació de carrils bici de connexió entre el nucli i les urbanitzacions, per davant de la creació d'una xarxa de transport públic interna, o de donar facilitats per a l'ús del vehicle privat.- Pel que fa a la mobilitat a les noves zones residencials, les persones enquestades manifesten el seu acord amb la possibilitat de potenciar l'ús per a vianants de la via pública, limitant la circulació en vehicle privat a veïns i serveis, i mantenint l'aparcament a la perifèria. En aquest sentit es manifesta el 67,65% de les persones enquestades.

pesants, i fins i tot la possibilitat de crear una via alternativa que permeti desviar el trànsit de pas, a mode de circumval·lació.

Nucli antic

Diversos entrevistats expressen que el poble no disposa d'un nucli antic ben definit i diferenciat com sí que passa a d'altres municipis. En general es copsa que la delimitació i preservació amb una estètica similar d'una part del casc antic, afavoridor del pas de vianants, seria un element que donaria atractiu al municipi.

Aparcament

L'opinió generalitzada és que la disponibilitat d'aparcaments al municipi és suficient. Per altra banda, es recull que si es transformés el centre en un espai pacificat i de caràcter més comercial, caldria preveure una zona càrrega i descàrrega i més aparcaments.

e. ACTIVITAT ECONÒMICA

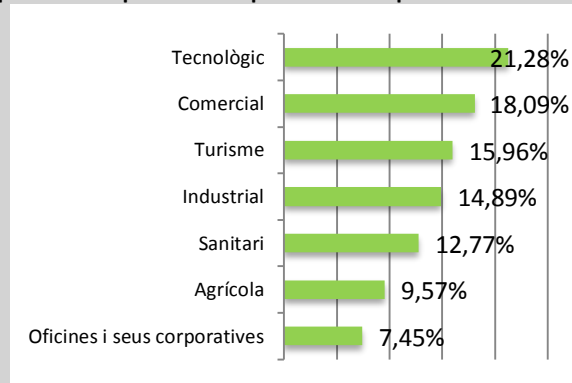
En relació a l'activitat econòmica en el Sant Fruitós del futur es copsa de nou un discurs conservador que vol cercar un equilibri entre disposar d'oportunitats que assegurin el creixement econòmic necessari per mantenir uns estàndards de benestar adients, i la voluntat de mantenir i conservar el patrimoni natural, cultural i convivencial que fan de Sant Fruitós un lloc agradable per viure-hi.

Resultats mecanismes qualitius (entrevistes exploratòries i Fem un tomb!)	Resultats qüestionari online
<p>- Es recull que Sant Fruitós de Bages té un elevat potencial d'atracció d'empreses, gràcies a l'oferta de sòl industrial, la seva ubicació i la proximitat a diferents infraestructures viàries. Aquest potencial es veu reduït per alguns aspectes: la parcel·lació d'alguns PAE no cobreix la necessitat d'algunes empreses que s'hi podrien instal·lar però que cerquen naus més grans; existeixen mancances en la urbanització i també en la prestació de serveis bàsics a les empreses (llum, fibra òptica,...).</p> <p>En general, es considera que abans de pensar en destinar més espai a nous PAE, caldria pensar en acabar de desenvolupar i dotar de serveis els existents.</p> <p>- Respecte a quina podria ser una activitat econòmica futur motor econòmic, diverses persones es mostren a favor d'apostar pel turisme com a possible motor econòmic del municipi, donat que el municipi disposa de molts atractius que podrien explotar-se turísticament.</p> <p>Per a que assolir-ho es considera que cal:</p> <ul style="list-style-type: none">• crear una oferta d'allotjament i de restauració atractives• arreglar i endreçar els camins rurals que envolten el municipi	<p>- El discurs que es destil·la de les dades obtingudes amb l'enquesta respecte el futur de l'activitat econòmica són més aviat ambigües i fins i tot contradictòries. Davant de preguntes genèriques i de plantejament de model de poble, es tendeix a donar respostes més "idealistes", centrades en augmentar els espais destinats a activitats artesanals, comerç de detall i fins i tot activitat agrícola i ramadera.</p> <p>En aquest sentit, també es recull una preferència per a limitar la potencial ampliació dels espais destinats als polígons d'activitat econòmica, i a la mitjana i gran indústria.</p> <p>En canvi, davant de preguntes concretes com quin hauria de ser el sector productiu que s'hauria de potenciar com a motor econòmic de futur, s'apunta a sectors, alguns dels quals poden tenir necessitat del desenvolupament futur d'aquests espais d'activitat: sectors tecnològic, comercial, turístic i industrial, principalment.</p>

- fomentar la transformació del casc antic del poble amb característiques comercials i atractius per al passeig
- promocionar l'oferta cultural i patrimonial

- Per altra banda, en la vessant industrial, es recull la consideració que caldria aprofitar l'espai industrial disponible per organitzar un PAE en el que es puguin aplegar empreses tecnològiques. També hi ha espai i característiques adients per poder encabir empreses de logística, tot i que aquesta és una activitat que no té valor afegit, no crea llocs de treball qualificats i malmet el territori.

Opinió sobre quins sectors productius cal potenciar al municipi

Aquest posicionament ambivalent pot ser interpretat com la voluntat de cercar un equilibri entre el creixement econòmic que asseguri el futur del municipi i alhora mantenir les característiques i valors d'un model de poble rural, que asseguri l'actual nivell de qualitat de vida.

f. ESPAIS NATURALS I ELEMENTS ARQUITECTÒNICS A PRESERVAR

Pel que fa als espais naturals, tant amb les entrevistes com amb les enquestes es destaquen principalment el Bosquet, la Torre Sanmartí, Sant benet, Sant Iscle, les Caves,...

Pel que fa a elements arquitectònics a preservar, els resultats de l'enquesta destaca els següents: la màquina de batre, l'església, el casc antic, el monestir de Sant Benet del Bages, l'ermita de Sant Valentí, la Sagrera, Sant Jaume d'Olzinelles i les escultures de la zona del Bosquet.